

Maatregelenlijst

Kleine doe-het-zelf maatregelen	
Elektrische	
LED-lampen - De waardebon is niet geldig voor: Kerstverlichting en Armaturen inclusief ledlamp	Je gloei- of halogeenlamp vervangen door een ledlamp terwijl die nog niet kapot is, lijkt misschien zonde. Maar, dat is het niet. Het is klimaatvriendelijker om ze nu al te vervangen. Vervang je al je onzuinige lampen in één keer? Dan ben je maar één keer bezig en maak je een mooie klapper voor het klimaat. Als je het kleiner wilt houden: begin dan met de lampen die het meeste aan staan. Let op: We stellen nu geen eis aan het energielabel van ledlampen om verwarring rond energielabels te voorkomen. Per 1 september 2021 geldt namelijk een nieuw energielabel voor lampen. De vele plusjes van een A+++ label werken verwarrend. De overheid heeft dit daarom versimpeld en strenger gemaakt. Er geldt een overgangstermijn. Producten met oude en nieuwe labels komen naast elkaar in de schappen te liggen. Om verwarring te voorkomen stellen we daarom geen eis aan het energielabel van ledlampen.
Energieverbruiksmanager	Heb je een slimme meter? Dan kun je besparen op jouw energierekening met een energieverbruiksmanager. Deze leest via een kabeltje of via de netaansluiting op afstand de energiemeter uit en geeft, bijvoorbeeld via een app, feedback over energieverbruik. En bespaart gemiddeld 3% op gas en 4% op stroomverbruik.
Tijdschakelklok	Soms is het lastig om een apparaat helemaal uit te zetten of de stekker uit het stopcontact te halen. Je kunt dan een bespaarstekker plaatsen tussen het apparaat en het stopcontact. Dit is nuttig bij oudere apparaten. De EU heeft regels gemaakt voor hoeveel energie een apparaat mag verbruiken in de stand-by of uit-stand. Door die regels hebben nieuwe apparaten bijna geen sluipverbruik meer. Maar oudere apparaten kunnen nog wel een flink sluipverbruik hebben, omdat de regels toen nog niet golden
LED-dimmer	Door in een woning ledlampen te dimmen bespaar je elektra.
Verwarming	
Pompschakelaar vloerverwarming	Heb je vloerverwarming met een wat oudere pomp? Kijk dan of er een pompschakelaar tussen de pomp en het stopcontact zit. Zonder schakelaar draait de pomp het hele jaar door, ook in de zomer als je het niet nodig hebt. Mét schakelaar draait de pomp alleen als het nodig is en dat bespaart energie. Nog energiezuiniger is het om een oude onzuinige pomp te vervangen door een zuinige moderne pomp inclusief pompschakelaar.

Radiatorfolie	Met radiatorfolie ontsnapt er minder warmte via de buitenmuur naar buiten. Ook als jouw muur goed geïsoleerd is kun je hier goed mee besparen. Nog beter is het om de buitenmuur beter te (laten) isoleren.
Leidingisolatie voor cv-leidingen	In verwarmde ruimtes hoef je de cv-buizen niet te isoleren, omdat die de ruimte gewoon mee verwarmen. Isoleer niet de drinkwaterleidingen om risico op legionella te voorkomen.
Radiatorventilator	Met een radiator-ventilator is je huis sneller warm met minder energie. Het is een klein apparaat met ventilatoren dat je met magneten aan de onderkant van de radiator klikt.
Thermostaatknop voor radiator	Heb je een draaiknop op de radiator zonder nummers erop? Kies dan voor een thermostaatknop. Hiermee kun je geld besparen. Let op: Thermostaatknoppen niet toepassen in een kamer waar de thermostaat zit. Let op: Het vervangen van radiatorknoppen is geen eenvoudige klus.
Slimme thermostaat met zelflerend opwarmen, modulerend stoken en instelbaar klokprogramma	Alleen als de slimme thermostaat over de volgende functionaliteiten beschikt: - Zelflerend opwarmen; Met zelflerend opwarmen leert de thermostaat om je woning zo efficiënt mogelijk op te warmen. - Modulerend stoken; Als de slimme thermostaat de cv-ketel modulerend kan aansturen brandt de ketel minder hard als er minder warmte nodig is. Je cv-ketel verwarmt dan efficiënter. - Klokprogramma dat je zelf kan programmeren; Veel slimme thermostaten beschikken ook over zelflerend klokprogramma. Dat is prima mits je het ook zelf kan instellen. Zelf instellen kan meer besparing opleveren, omdat het nauwkeuriger is. Let op: Het vervangen van een thermostaat is geen eenvoudige klus
Deurdranger en deurveren	Dichte deuren in huis voorkomen warmteverlies van verwarmde ruimtes naar onverwarmde ruimtes.
Warm water	
Waterbesparend mondstuk of doorstroombegrenzer voor waterkraan (perlator)	Bespaart warm water, dus energie.
Waterbesparende douchekop. Voorwaarde is 7,2 liter water per minuut of minder.	Bespaart warmwater, dus energie. Een waterbesparende douchekop levert maximaal 7,2 liter water per minuut (volgens KIWA methodiek).
Thermostaatmengkraan	Bespaart warm water, dus energie. Doordat de temperatuur goed instelbaar is verlies je minder warm water tijdens het instellen van de juiste temperatuur. Let op: Het vervangen van een mengkraan is geen eenvoudige klus.
Douchetimer/douchecoach	Helpt om korter te douchen.
Woning Koel houden	

Zonwering voor buitenzijde ramen	Klapbare en oprolbare schermen voor buiten. Plakbare folie aan de buitenkant is niet toegelaten
Isolatie	
Tochtstrips (alu / pvc)	Wat oudere huizen verliezen vaak veel warmte door tocht via naden en kieren. Als de naden en kieren dicht zijn, moet je goed ventileren met roosters, klepraampjes of ventilatiesystemen. Hiermee heb je meer controle over frisse lucht in huis en dus minder last van tocht, dan met kierende ramen.
Tochtband (foam / rubber)	Wat oudere huizen verliezen vaak veel warmte door tocht via naden en kieren. Als de naden en kieren dicht zijn, moet je goed ventileren met roosters, klepraampjes of ventilatiesystemen. Hiermee heb je meer controle over frisse lucht in huis en dus minder last van tocht dan met kierende ramen.
Tochtborstel onder de buitendeuren	Wat oudere huizen verliezen vaak veel warmte door tocht via naden en kieren. Als de naden en kieren dicht zijn, moet je goed ventileren met roosters, klepraampjes of ventilatiesystemen. Hiermee heb je meer controle over frisse lucht in huis en dus minder last van tocht dan met kierende ramen.
Brievenbusborstel	Wat oudere huizen verliezen vaak veel warmte door tocht via naden en kieren. Als de naden en kieren dicht zijn, moet je goed ventileren met roosters, klepraampjes of ventilatiesystemen. Hiermee heb je meer controle over frisse lucht in huis en dus minder last van tocht dan met kierende ramen.
Kozijnfolie (niet verwarren met raamfolie)	Folie dat je over het kozijn voor het raam plakt en dat als het ware een tweede laag 'glas' vormt waartussen een stilstaand laagje lucht zit. Bijvoorbeeld Tesa Moll. Uitgesloten is raamfolie, dat is folie op het glas. Dit is vooral voor monumenten bedoeld en kan alleen door een professional worden aangebracht.
Purschuim	Bouwdelen die niet goed aansluiten kunnen tocht en koudebruggen veroorzaken. Met purschuim kun je deze delen aansluiten. Purschuim hecht niet op polyethyleen folie, siliconen of P.T.F.E.

Grote doe het zelf maatregelen	
Elektrische apparaten	
Koelkast, vriezer en koel-/vriescombinatie	1. Tafelkoelkast moet minimaal label D hebben 2. Tafelmodel vriezer moet minimaal label D hebben 3. Een hogere koelkast minimaal label E hebben en een jaarlijks verbruik van minder dan 120 kWh. 4. Een hogere vrieskast moet minimaal label E hebben en een verbruik van minder dan 120 kWh 5. Een koel/vriescombinatie moet minimaal energielabel D hebben en een maximaal verbruik van 240 kWh. 6. De aangeboden koel en vriesapparaten moeten

	een minimale levensduur van 10 jaar hebben. 7. Het is niet toegestaan om Amerikaanse koelkasten aan te bieden.
Wasmachine	1. De wasmachine moet minstens energielabel A of B hebben en minimaal 2000 wasbeurten mee kunnen gaan.
Bovenlader wasautomaat	1. De wasautomaat mag maximaal energielabel D hebben en een levensduur van minimaal 2000 wasbeurten.
Vaatwasmachine	1. De vaatwasmachine moet minstens energielabel A of B hebben en een jaarlijks verbruik van maximaal 85 kWh per 100 afwasbeurten.
Isolatiematerialen	
Glaswol isolatie (plaat en rol)	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.
Steenwol isolatie (plaat en rol)	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.
PIR- en Resol-platen isolatie	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.
PUR-platen	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.
EPS-platen isolatie	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.
XPS-platen isolatie	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.

Vlaswol isolatie (plaat en rol)	Advies: Kies een hoge isolatiewaarde van het materiaal (Rd waarde). Dak tenminste Rd 3,5. Vloer ten minste Rd 3,5. Bodem kruipruimte ten minste Rd 3,5. Voorzetwand ten minste Rd 2,5. Als er al isolatiemateriaal aanwezig is, kan deze worden aangevuld. De aanwezige plus extra isolatie moeten samen bovenstaande isolatiewaarden opleveren.
Houtvezel isolatie (plaat en rol)	Minimale Rd waarde vereist van 2,5
Hennep isolatie (plaat en rol)	Minimale Rd waarde vereist van 2,5
Metisse isolatie (gerecycled katoen) (plaat en rol)	Minimale Rd waarde vereist van 2,5
Cellulose wol isolatie	Minimale Rd waarde vereist van 2,5
Meerlaagse warmte-reflecterende isolatiefolie met luchtkamers (merknamen bijvoorbeeld Isobooster, PIF, TONZON)	Minimale Rd waarde vereist van 2,5
Dakisolatie pakket (bijvoorbeeld Kingspan)	Minimale Rd waarde vereist van 2,5
Vochtregulerende folie (klimaatfolie) voor isolatiewerkzaamheden	Wordt jouw muur of dak geïsoleerd? Dan kan een vochtregulerende folie nodig zijn om vochtproblemen te voorkomen
Dampremmende folie voor isolatiewerkzaamheden	Wordt jouw muur of dak geïsoleerd? Dan kan een vochtregulerende folie nodig zijn om vochtproblemen te voorkomen
Bodemfolie	Laat je de kruipruimte isoleren en is die vochtig? Dan kan bodemfolie, een soort plastic folie voor op de bodem van de kruipruimte, uitkomst bieden. Dit vermindert vocht in kruipruimte en wordt vaak aangebracht in combinatie met vloerisolatie
Thermo tape/ Alu tape voor isolatiewerkzaamheden	Kan nodig zijn bij isolatiewerkzaamheden
Luchtdichte buismanchet	Wil je een buis door een muur, dak of iets anders voeren? Dan kan dit product nodig zijn bij isolatiewerkzaamheden om vochtproblemen te voorkomen.
Compri-band	Heb je grotere naden en kieren? Gebruik dan Compriband. Dit is speciaal PU-schuimband dat sterk uitzet en naden tot 22mm kan vullen. Kan nodig zijn bij isolatiewerkzaamheden
Luchtdichte meterkastvloerplaat	Wil je alle naden en kieren rondom de leidingen in de meterkast dichten? Dan kan dit product nuttig zijn (bij isolatiewerkzaamheden)
Isolerende buitendeuren	Als ze van hout zijn, kies dan bij voorkeur hout met FSC of PEFC keurmerk. Minstens een UD waarde hebben lager dan 1.0 Let op: Het vervangen van een buitendeur is geen eenvoudige klus.
Geïsoleerde terugslagklep	Terugslagklep met twee lamellen die open gaan wanneer er luchtverplaatsing is door een ventilator. Deze klep schuif je in een rond ventilatiekanaal (spirobuis) met een diameter van 150mm inwendig. Een terugslagklep (vlinderklep) wordt vaak gebruikt voor afzuigkappen en andere situaties waar veel luchtverplaatsing is. Wanneer er geen luchtverplaatsing is worden de bladen dichtgehouden door lichte veren.

Adviesdiensten	
Energiebesparingsadvie	Betreft de kosten van een energiebesparingsadvies of infraroodopname.
Waterzijdig inregelen	Betreft het optimaal inregelen van een verwarmingsinstallatie door het inregelen van de aanvoeren retourtemperatuur en/of volumestromen en/of de waterkwaliteit (vuilafscheider) aanbrengen).
Energiezuinig inregelen ventilatiesysteem	Betreft het optimaal inregelen van een ventilatiesysteem.
Vervangen radiatorkraan	Betreft het aanbrengen of aanschaffen van een thermostatische radiatorkraan, aanbrengen van laag temperatuur verwarming afgifte en verwarming